Nr. 236. Kraków, Poniedziałek 31 Sierpnia 1891. Rocznik III.

Przedpłata wynosi:
w Krakowie:
miesięcznie 1 złr., kwartalnie 3 złr., półrocznie 6 złr., rocznie 12 złr.
Za odnoszenie do domu dolicza się 15 cnt. miesięcznie.
Na prowincji i w całej monarchji Austro-Węgierskiej:
miesięcznie 1 złr. 35 cnt., kwartalnie 4 złr. półrocznie 8 złr., rocznie 16 złr.
Numer pojedyńczy 6 cnt.

KURJER POLSKI

wychodzi codziennie o godz. 8 rano.

Cena ogłoszeń:
Za wiersz petitowy, lub jego miejsce za pierwszy raz 10 centów, za następne po 5 centów. — Drobne ogłoszenia zwykłym drukiem po 2 cnt. od wyrazu, tłustym drukiem po 5 cnt. od wyrazu. Minimum ceny drobnych ogłoszeń 25 cnt. „Nadesłane" 20 cnt. od wiersza.
Adres dla telegramów:
„KURJER" — KRAKOW.
Rękopisów Redakcja nie zwraca.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: ulica Szewska Nr. 7, I. piętro.

Z KRAJU.

Straszny wybuch gazów naftowych.

Krosno 28 sierpnia.

Dnia wczorajszego o godzinie $9\frac{1}{2}$ rano, mieliśmy przed oczami zdarzenie, które stanowić będzie epokę, nietylko w górnictwie naftowem galicyjskiem, ale głośnem się stanie w całej Europie i bezwarunkowo zwróci uwagę przyrodników. Cała okolica przejętą została z powodu tego zdarzenia grozą — jaką tylko sprawia trzęsienie ziemi.

W Potoku pod Krosnem (własność p. Edmunda Łozińskiego) otwarte są kopalnie naftowe należące do hanowersko-galicyjskiego gwarectwa w Krośnie, nabyte od br. Ludwika Graeve. W miesiącu marcu rozpoczęto nowy szyb pod kierunkiem dyrektora technicznego gwarectwa, według wytycznej I. N. Gniewosza — wbrew orzeczeniu kilku innych geologów.

Pan Gniewosz zwrócił już uwagę przed 16 laty na palące się gazy na gruntach Toroszówki, przynależnych do dóbr Potoka — a o których kroniki i zapiski przed laty 300 wzmiankują. Przed laty 15 wykopał p. Gniewosz tamże szyb, który niedochodził 30 metrów głębokości; wtenczas pokazały się gazy tak silne, iż praca była i niebezpieczną i utrudnioną. A gdy przez lekkomyślność zapuszczono w niej ogień — wybuch był tak silny, że cały szyb zrujnował. J. N. Gniewosz nie posiadał podówczas środków do założenia nowego.

Lekceważono jednak te wskazówki i dowodzenia, że to przyszłe Baku galicyjskie, i że gazów jest tu taki nadmiar, że temiż mogą się posługiwać największe fabryki, wymagające wielkich palenisk, lub poruszające machiny parowe o sile tysiąca koni. Nie pomogły nawoływania w pismach publicznych, a nawet gdy rozpoczęto kopanie, pomimo, iż I. N. Gniewosz wskazał punkt, gdzie wiercić należy — inni geologowie wbrew temu orzeczeniu, w nieobecności p. Gniewosza, natenczas chorego, wyznaczyli szyb o 400 metrów w bok. Dopiero gdy odwiercono takowy na 260 metrów, przekonano się o fałszywej wskazówce. Gwarectwo hanowersko-galicyjskie zawezwało p. Gniewosza do wytyczenia nowego szybu. Praca ta, rozpoczęta w kwietniu r. b. musiała być prowadzoną z największą ostrożnością, gdyż już w 40 metrach nadmiar gazów był tak silny, że nawet i lampy bezpieczeństwa nie mogły być zastósowane, aby pracować i w nocy. Gazy te stopniowo się wzmagały i rosły do potęgi. W głębokości 70 metrów natrafiono na pierwszy poziom ropny, o sile 41 stopni Beaume'go. Ilość przypływu dziennego dochodziła dziesięć beczek. Ropę tę słusznie zarurowano i zaczęto wiercić dalej. Nastąpił wybuch słonej wody, z przymieszką znaczną innych składników chemicznych. Od tej chwili wiercenie odbywało się wśród nieustającego wrzenia wody, tworzącej na powierzchni nieustający sprudel. Dalsze zagłębienie uwidoczniło czerwone łupki i inne pokłady, znamionujące ulawicenie bogatych pokładów ropnych. Od dwóchset metrów gazy coraz więcej się wzmacniały, a woda zabarwiała się ciągle śladami ropy — aż do chwili wybuchu gazów nieznanego dotąd na całym pasie naftowym. Odjeżdżający dyrektor techniczny na ćwiczenia wojskowe, pozostawił szczegółowe zlecenia, jak w każdym możebnym wypadku należy postępować. A mianowicie jeżeliby świder napotkał pokłady twardsze — ażeby bezwłocznie zaprzestać wiercenia, aż do jego powrotu.

Otóż dnia 27 b. m. po godzinie 9 rano uczuł główny wiertacz, że świder w zagłębieniu 230 metrów uderza o kamień, a równocześnie usłyszał tak on, jak i pomocnicy — podziemny grzmot. W tej samej chwili cały przyrząd świdrowy, o wadze kilkunastu cetnarów metrycznych, pchany gazami, wznosi się w górę przeszło na metr — aż do wysokości tak zwanej belki balansowej. Zaledwo zdołał zawołać na pomocników: „uciekajmy!" — co też uskuteczniono. Tej samej chwili nastąpiła detonacja, przechodząca siłą swą najcięższe działa pozycyjne. Szlam z otworu wiertniczego, woda, wybuchły jakby z krateru wulkanu, po nad wieżą wiertniczą (wysokości 18 metrów). Rozpoczęło się **wycie**, które się nie da z niczem porównać, jedynie w przybliżeniu do trąb sygnałowych, jakie obecnie są w użyciu na wystawach światowych, ale z tą różnicą, że należałoby takich razem złączyć przynajmniej kilkanaście. Detonacja przeraziła mieszkańców, a następnie wycie gazów na przestrzeni 5—6 kilometrów w promieniu. W Potoku, Polance, Odrzykoniu, w Przybówce, Białobrzegach wybiegano z domów, z wrażeniem silnego trzęsienia ziemi. Lud pracujący na polach, padał na kolana, modląc się przerażony. Bydło ryczące uciekało z pastwisk — nie obyło się i bez wypadku, bo gdy jeden z kowali górniczych, pomimo zakazu, zbliżył się ku wieży, spadająca z tejże deska, złamała mu nogę. O przystępie nie było mowy. Wycie gazów o jednakowej sile, trwało aż do wieczora. A do tej chwili dnia 28 bm. godzina 4 po południu, aczkolwiek wycie ustało, ulatnianie gazów jest straszne. Na miejsce wypadku przybył natychmiast komisarz, zastępujący starostę, zatelegrafowano do władz górniczych, a z Jasła zaraz przybył nadkomisarz górniczy pan Friedberg. Oczekiwany jest także jutro, lub najdalej pojutrze sekretarz ministerstwa. Z blizka i z daleka zjeżdża mnóstwo osób. Dziś zauważono ciśnięcie ropy do rur. Na okół szybu zaciągnięto kordon bezpieczeństwa. O pracy dalszej w tej chwili myśleć nie można i potrzeba się będzie dobrze namyślić, jak dalej postępować, aby módz zagłębić się w kamień roponośny. Faktem jest, że poniżej okażą się pokłady ropne, znane w Baku — lubo tam tak silnych gazów dotąd nie było. Gazami z tego jednego otworu możnaby oświecać nietylko takie miasta jak Lwów, Kraków, aleby i dla Wiednia wystarczyły.

Wobec tego wypadku nasuwa się myśl jednolita zwiedzającym: jak się to stać mogło, że dotąd przez szereg lat nikt nie zwrócił uwagi na te skarby, znane od setek lat? Na przykład taka kolej państwowa, której linja przebiega o dwa kilometry — czyżby nie mogła z tych gazów korzystać? Czyż nie powinny tu być w ruchu różne fabryki, gdy drzewo i węgiel są u nas tak drogie? Jakież by tu mieć mogła powodzenie wielka huta szklana, z którąby żadna zagraniczna nie zdołała utrzymać współzawodnictwa. Niestety takie zapoznanie dobrobytu kraju, może tylko w Galicji być praktykowane.

W tej chwili dowiadujemy się, że aczkolwiek wycie gazów nieco się zmniejszyło — w przestankach zachodzi detonacja podobna do oddalonego huku dział.

KURJER LWOWSKI

* W górnej części przedmieścia łyczakowskiego, zdarzyły się wypadki wścieklizny u kotów.

* Hotel angielski we Lwowie wydzierżawiła spółka żydów.

† Zmarli. Teodor Kowalski, starszy zarządca cłowy, zmarł we Lwowie, przeżywszy lat 57. Zmarły odznaczał się czystym i prawym charakterem, a w ciągu 38 letniej służby, potrafił sobie zjednać uznanie i szacunek swych przełożonych, miłość kolegów i podwładnych. Pozostawił żonę i troje dzieci. — Otylja z Schindlerów Lassniggowa, wdowa po kontrolerze kas zbiorowych, zmarła we Lwowie w 66 roku życia.

* Pogrzeb ś. p. Alfreda Kanne'go, wiceprezydenta sądu wyższego, odbył się z głównego dworca kolei Karola Ludwika. Udział publiczności był olbrzymi. Na wozie, który poprzedzał żałobny rydwan, złożono kilkadziesiąt wspaniałych wieńców. Odznaczały się wieńce: od reprezentacji miasta Lwowa, prezydjum sądu wyższego, auskultantów i praktykantów sądu, gremium urzędników sądu apelacyjnego, Izby adwokackiej, Kasy oszczędności, urzędników sądu krajowego i miejsko delegowanego i wielu innych władz. W orszaku żałobnym wzięli udział wszyscy urzędnicy sądowi, z prezydentem p. Simonowiczem na czele, reprezentacja Rady miejskiej, wszyscy adwokaci i reprezentacje wszystkich władz rządowych, urzędnicy banków i kilkutysięczna publiczność. Z prowincji przybyło na pogrzeb wielu urzędników, jako delegaci sądów okręgowych i powiatowych. Po godzinie 5 po południu, stanął pochód żałobny na cmentarzu. Po odprawionych modłach, przemówił pierwszy nad otwartą mogiłą, radca sądu wyższego Leżański, którego serdeczne słowa niejedną łzę wycisnęły z oczu. Imieniem Izby adwokatów, żegnał zwłoki mecenas p. Till, a imieniem członków kasyna miejskiego, przemawiał adwokat dr. Pomianowski.

KURJER PROWINCJONALNY.

* W Jaśle zostaje otwartą z d. 1 września publiczna 8-klasowa żeńska szkoła wydziałowa. Wpisy do klas od 1 do 7 rozpoczną się d. 31 b. m. Klasa 8 w takim razie zostanie otwartą, jeżeli się dostateczna liczba uczennic zapisze.

* Wściekły pies pojawił się w austr. Nowosielicy i pokąsał tamtejszego mieszkańca Jakóba Razlau. Chorego przewieziono do szpitala krajowego w Czerniowcach. Psa ubito.

Mnożące się nieustannie wypadki pokąsania od psów wściekłych, powinnyby spowodować już raz, otwarcie w granicach Austrji zakładu Pasteurowskiego!

Kronika miejscowa.

Kalendarz. Dziś: św. Rajmunda, wyznawcy; jutro: śś. Idziego i Egidjusza.

Rocznice. Dnia 31 sierpnia 1288 roku umiera Leszek Czarny. Pochowany w Krakowie w kościele św. Trójcy (OO. Dominikanów).

W czasie wojen szwedzkich za Jana Kazimierza, gdy Polska najazdem Szwedów zalana i pokonana, zachwiała się w swoich posadach, zawarł Jan Kazimierz szereg aljansów, które ułatwiły zyskanie siły odpornej Zawarto rozejm z Moskwą w Nieświeżu (koło Wilna). Car zobowiązał się zaprzestać wojny z Polską, zwrócić swe siły przeciw Szwecji, za co miał otrzymać dziedzicznie koronę polską po Janie Kazimierzu. Z księciem pruskim zawarto układ w Welawie, mocą którego miał zaniechać nieprzyjaznych kroków przeciw Polsce, zwrócić się przeciw Szwecji, za co Polska uwalnia go od obowiązku lenniczego, od składania hołdu.

Na mocy przymierza z Austrją, zawartego w Wiedniu zobowiązał się cesarz posłać Polsce na pomoc 12 tysięcy żołnierza, Polska zaś wypłaciła za to znaczne sumy z dochodów kopalń wielickich Wreszcie *w Kopenhadze podpisano 31 sierpnia 1657 roku traktat zaczepno-odporny*, mocą którego Danja i Polska zobowiązały się wzajemnie pomagać sobie w wojnie ze Szwecją.

Zakończenie zabaw letnich w parku dra Jordana, odbyło się wczoraj po południu przy udziale licznej publiczności. O godzinie 5 rozpoczęła się uroczystość, w której brały udział wszystkie oddziały pułku dzieci krakowskich, dzieci uczęszczających na gimnastykę, oraz młodzież rzemieślnicza. P. prof. Czesław Pieniążek zabrał pierwszy głos, skreślając jędrnie i treściwie życie i czyny Mikołaja Kopernika i hetmana Tarnowskiego. Po krótkiej tej prelekcji, rozpoczęły się ćwiczenia gimnastyczne i pułku dzieci krakowskich, wykonywane w takt umyślnie zastosowanego marsza do ćwiczeń przez kapelmistrza Sellera, przy dźwiękach muzyki krakowskiej „Harmonja". Po ukończeniu ćwiczeń przemówił do zgromadzonej młodzieży dr. Jordan, żegnając ją czasowo i spodziewając się, że w przyszłym roku znowu w komplecie z zuchami swemi się zobaczy. Na zakończenie tej uroczystości wpisano do umyślnie na ten cel przeznaczonej, pięknie oprawnej księgi (dar p. Roberta Jahody), protokół tegorocznych zabaw w parku, który podpisany został przez prof. dra Jordana, komendanta pułku dzieci krakowskich, p. Homińskiego i dowódców pułku. Głośne okrzyki na cześć założyciela parku, zakończyły tę interesującą uroczystość.

Pani Marja Szeliga-Loewy, znana powieściopisarka, obecnie stale mieszkająca w Paryżu, redaktorka pisma poświęconego sprawie kobiecej, bawi w Krakowie, zkąd się udaje z odczytami do Pragi i Berlina. Pani Szeliga w odczytach swoich zapoznawać będzie słuchaczów i słuchaczki z rozwojem kwestji niewieściej w świecie cywilizowanym.

W Stowarzyszeniu „Praca" pozostającem pod opieką św. Józefa, odbyło się wczoraj wieczorem, uczczenie imienin seniora Towarzystwa p. Rajmunda Kämpfa, który od początku założenia Stowarzyszenia „Praca," jest czynnym i gorliwym członkiem tegoż i pomimo przebytych ciężkich chwil żywota owego Towarzystwa, niedopuścił do rozbicia się takowego. Wdzięczni za trudy te członkowie „Pracy" wręczyli wczoraj p. Kämpfowi zbiorową fotografię, oraz po stósownem przemówieniu p. Jana Stefańskiego, odśpiewali na 4 męskie głosy umyślnie skomponowane „Życzenia" przez p. Tomasza Lecha. Po śpiewach wypowiedziały wierszyki okolicznościowe dzieci gospodarza Towarzystwa: Felcia, Wicia i Stasia Dalewscy, wręczając solenizantowi wspaniałe bukiety. Uroczystość tę, świadczącą chlubnie o rozwoju moralnym naszej młodzieży rękodzielniczej w Towarzystwie „Praca," zakończyły tańce, które trwały do godziny 12 w nocy. W uroczystości brali udział: wiceprezes Tow. ks. Kozicki i członek honorowy ks. Malarz.

Odznaczenie. Wczoraj o godzinie 1-szej w południe, zebrał się w sali przyjęć w Dyrekcji policji, cały personel urzędniczy tutejszej policji, w strojach galowych, oraz wszyscy inspektorzy policyjni, w celu wzięcia udziału w uroczystości odznaczenia inspektora policyjnego Klemensa Pająka, krzyżem srebrnym z koroną, za zasługę wykrycia i pochwycenia sprawców kradzieży planów fortecznych w tutejszej komendanturze wojskowej. Dyrektor policji dr. Zenon Korotkiewicz, po odpowiedniej przemowie przypiął order Pająkowi, poczem wzniósł okrzyk na cześć Najjaśniejszego Pana. Po skończonej uroczystości odznaczenia, przemówił po raz drugi p. dyrektor policji do kapitana straży policyjnej, pana Schumaka, dziękując mu za energję, gorliwość i karność, jaką umiał zaprowadzić pomiędzy żołnierzami policyjnymi.

Loterja kwiatowa zapowiedziana przez Zarząd schroniska św. Józefa na wczoraj w parku krakowskim, z powodu niepewnej pogody, odłożoną została do przyszłej niedzieli. Licznie zebrana publiczność nic nie wiedząca o odwołaniu zabawy, zadowolnić się musiała koncertem danym przez orkiestrę salinarną, która umyślnie sprowadzoną została z Wieliczki Orkiestra ta, pozostająca pod energiczną batutą kapelmistrza Kuczery, odegraniem nawet trudniejszych utworów, jak: Uwertura z „Trawiaty," potpourri z „Biednego Jonathana" i t. p. zniewoliła nawet wybredniejszych słuchaczy do wyrażenia swego zadowolenia rzęsistemi oklaskami. Koncert trwał do godziny 8 wieczorem.

Na manewry. Wczoraj o godzinie 7 rano wyruszyły do Wadowic pułki piechoty nr. 13 i 56; po południu o godzinie 2 nr. 20 i nr. 57, oraz silny oddział dragonów, kilka baterыj artylerji polowej i oddział ambulansów szpitalnych. W wymarszu brali udział liczni mieszkańcy naszego grodu, którzy pułki krakowskie odprowadzili po za rogatki miejskie. Dlaczego jednak w niedzielę w czasie nabożeństw, nastąpił wymarsz? Wszakże nie żyjemy w Chinach! Pułki wyżej wymienione wrócą z powrotem do Krakowa 5 września b. r.

„Lutnia," sympatyczne Towarzystwo śpiewackie, rozpoczyna sezon.— W lokalu własnym przy ulicy Szpitalnej nr. 9 odbędzie ono jutro próbę o godz. wpół do 8-ej wieczorem.

Z teatru. „Kościuszko pod Racławicami" wzruszał na wczorajszem przedstawieniu tłumnie zebraną publiczność, która objawiała swoje usposobienie gorącemi oklaskami. Sztuka patrjotyczna, odegrana starannie przez naszych artystów, rozrzewniała słuchaczów. Co chwila rozlegały się okrzyki, brawa i przywoływania. Orkiestra pod dyrekcją p. Hocka spełniła swoje zadanie doskonale; zasłużyła przeto na zupełną pochwałę.

Na Wystawę Towarzystwa Sztuk pięknych w Sukiennicach nadeszło 140 egzemplarzy dzieł sztuki, obejmujących obrazy olejne, szkice, rysunki, gwasze, gobeliny i t. p. należące do spadkobierców ś. p. hr. Szembeka z Poznańskiego. Wystawa powyższych dzieł, otwartą zostanie już w tych dniach dla publiczności, za zwykłą opłatą. Opis i ocenę powyższych dzieł podamy Czytelnikom po otwarciu tej wystawy.

Z toru wyścigowego. Otrzymujemy następujące zawiadomienie: We czwartek, d. 3 września b. r. o godzinie 9 przed południem, odbędzie się w pawilonie międzynarodowego Towarzystwa Wyścigowego w Krakowie, na placu wyścigowym, sprzedaż siana z toru i łąk do Towarzystwa Wyśc. należących, a podzielonych na pojedyncze mniejsze parcele, za pomocą publicznej licytacji. Najwięcej dający, złożyć muszą trzecią część ofiarowanej kwoty tytułem zadatku. Siano może być koszone i zwożone po 15 września.

Z. Meciszewski,
Sekretarz Tow. Międzynarod. Wyścigów.

Gaz na plantach. Dochodzą nas liczne skargi na złe oświetlenie plant w okolicach „Drzewa wolności." Onegdaj wieczorem powracał z kolei pewien obywatel tutejszy i w pośród panujących egipskich ciemności przewrócił się i pokaleczył bardzo silnie. Może świetny magistrat miasta Krakowa raczy mniej oszczędności robić na gazie, który przecież na to jest wynaleziony, aby rozwidniał mrok nocny.

Swiętokradztwo. W kościele Najś. P. Marji, w kaplicy św. Antoniego, ze znajdującej się w widocznem miejscu skarbony bractwa Wniebowzięcia N. P. Marji, skradziono przez ukręcenie kłódki, całomiesięczne składki w sumie kilkudziesięciu złr. Kradzież spostrzeżono w niedzielę o godz. wpół do 4-ej po południu, w chwili, kiedy starsi bractwa udali się do kaplicy, celem obrachunku. Jak opowiadają, przed godziną skarbona była jeszcze nienaruszoną. Pudełeczko z cygar, umieszczone wewnątrz skarbony, znalazł jeden z członków bractwa w ławce pod chórem.

REPERTUAR TEATRU KRAKOWSKIEGO.

W poniedziałek 31 sierpnia: *Konfederaci Barscy*, dramat w 2 aktach Adama Mickiewicza i *Wigilja św. Andrzeja*, obraz ludowy ze śpiewami w 1 akcie Fr. Domnika. Zakończy: Mazur w 4 pary.

We wtorek 1 września: *Bracia Lerche*, komedja w 3 aktach Adama Asnyka.

We środę, 2 września: *Ogniem i mieczem*, obraz historyczny w 5 aktach z powieści Henryka Sienkiewicza.

We czwartek: 3 września, *Potop*, obraz historyczny w 5 aktach z powieści Henryka Sienkiewicza.

W piątek, 4 września: *Pan Wołodyjowski*, komedja w 5 aktach z powieści Henryka Sienkiewicza.

Ostatnia poczta.

Praga 30 sierpnia. *Narodnim Listom* donoszą z Wiednia, że konferencje ministrów w sprawie zestawienia nowego budżetu rozpoczną się w dniu 18-go października, po powrocie Cesarza z wojskowych ćwiczeń.

Kolonja 30 sierpnia. Do *Koelnische Ztg.* donoszą z Petersburga, że dystyngowane rosyjskie towarzystwo znajduje się w niepewnem położeniu wobec przyjaźni francusko-rosyjskiej. Car obawia się jej wpływu na lud, a cała manifestacja ma być robotą panslawistów, którzy zręcznie użyli cara jako narzędzie. W danym razie podbudzone namiętności tłum mogą silniej wystąpić, jak przed wojną turecką. Chwila ta nadejdzie, gdy wojsko otrzyma nowe karabiny. O tem nikt z dobrze poinformowanych nie wątpi, a sądzą powszechnie, iż niebezpieczeństwo szybkim krokiem się zbliża.

Paryż 30 sierpnia. Londyński korespondent dziennika *Gaulois* opisuje swą rozmowę z Karolem Dilke o obecnej sytuacji politycznej. Dilke oświadczył, że manifestacje kronsztackie nie są niczem innem, jak tylko potwierdzeniem tego, co już dawno istniało. W oczach publiczności jedynie przybrała manifestacja charakter wypadku politycznego. Sytuacja w Europie zależy od osobistej woli cara. Gdy on sobie wojny nie życzy, pokój jest zapewnionym. Cesarz Wilhelm w każdym razie wojny nie zacznie. Bez Austrji i Włoch nie mógłby jej prowadzić, a mocarstwa te nie dałyby się wciągnąć do wojny zaczepnej. Wojny muszą się obawiać wszystkie mocarstwa prócz Rosji, której zniszczyć nie można. Anglja nie jest niczem związaną wobec trójprzymierza i w razie wojny zachowałaby najzupełniejszą neutralność.

Londyn 30 sierpnia. *Times* otrzymał z Petersburga obszerną relację o zaburzeniach, jakie zaszły w Witebsku dnia 19-go b. m. z okazji hurtownego wywozu żyta. Wojsko dało ognia do tłumu, który zgromadził się na dworcu kolejowym, celem wstrzymania transportu zboża i położyło trupem dwie osoby. Widok zabitych wywołał ogromne wzburzenie wśród tłumów, które rzuciły się na służbę kolejową i na handlarzy zboża, a następnie złupiły domy tych handlarzy. Wojsku powiodło się ostatecznie przywrócić porządek.

TELEGRAMY.

Manewry wojskowe.

Berlin 31 sierpnia. Z cesarzem Wilhelmem ma przyjechać na manewry austrjackie i cesarzowa Augusta. Honory domu w zastępstwie cesarzowej, oddawać będzie arcyksiężna Marja Teresa.

Preszburg 31 sierpnia. Obiegają pogłoski, że manewry piątego korpusu, które się mają odbyć na początku września w obecności Cesarza, nie przyjdą do skutku z powodu wybuchu nosacizny u koni.

Uroczystości chorwackie.

Zagrzeb 31 sierpnia. Na cześć dalmatyńskich gości, odbyła się — jak donosi *Hrvatska* — uczta w sali strzeleckiej, gdzie się zgromadziło przeszło 600 osób. Prezesem został wybrany dr. Frank, poseł, należący od opozycji. Uczta przeciągnęła się późno w noc. Przemawiało 15 mowców, którzy zgodnie oświadczyli się za przyłączeniem Dalmacji do Chorwacji. Dr. Frank postawił projekt, ażeby obecni, wróciwszy do kraju, zakładali wszędzie związki, działalność których ma być skierowaną do połączenia obu krajów. Dalej radził posłom z Dalmacji, aby nie jeździli do Wiednia ani do Zadaru, lecz do Zagrzebia. Mowę jego przyjęli obecni oklaskami.

Zajścia w Fiume.

Fiume 31 sierpnia. W czasie rozruchów zraniono ciężko studenta Deveta. Demonstracje antykroackie powtórzyły się znowu przy odjeździe Dalmatyńców; 19 osób aresztowano. Wzburzenie ogromne.

Dymisja Herberta Bismarcka.

Berlin 31 sierpnia. Major *à la suite* I. pułku dragonów gwardji, hrabia Herbert Bismarck otrzymał dymisję z pensją i prawem noszenia munduru.

Podróż carowej do Francji.

Paryż 30 sierpnia. W. ks. Jerzy, syn cara, ma według poleceń lekarzy, przepędzić zimę w Algierze i z tego jedynie powodu, carowa towarzyszyć mu będzie. Przejazd przez Francję nastąpi prawdopodobnie „incognito".

Budowa kolei strategicznej.

Londyn 31 sierpnia. *Daily News* otrzymuje wiadomość z Paryża, że w ostatnim czasie z nakazu rządu, przyspieszono budowę kolei żelaznej do Aubegue, która to kolej prowadzi do granicy włoskiej, i posiadać będzie wyłącznie znaczenie strategiczne.

Order dla cara.

Paryż 31 sierpnia. Książe Damrong, brat króla sjamskiego wiezie dla cara order wielkiej korony (Maha-Chakri). W czasie pobytu cara w Danji, zwiedzi książe dwory londyński, austracki i berliński.

Carmen Sylva i panna Vacarescu.

Bukareszt 31 sierpnia. Król Karol rumuński wybiera się w podróż do Wenecji, aby osobiście wywrzeć wpływ na królowę Elżbietę, w celu usunięcia panny Vacarescu. Koła dworskie wątpią o skutecznym rezultacie podróży.

Bukareszt 31 sierpnia. O stosunku panny Vacarescu do królowej, obiegają tu najdziwaczniejsze pogłoski. Ojcu swemu, posłowi w Rzymie, oświadczyła panna Vacarescu stanowczo, że się z królową nie rozłączy.

Natalja Keczkow.

Praga 31 sierpnia. Do *Hlasu Naroda* donoszą z Jass, że ex-królowa serbska Natalja przybędzie w tych dniach do Pesztu, w celu powitania powracającego z Paryża króla Aleksandra.

Influenza.

Lizbona 31 sierpnia. Według wiadomości dziennika *Novidades* szerzy się w sposób straszliwy po całym kraju influenza. W Oporto zapadło na chorobę tę 2000 ludzi.

Piraci chińscy.

San Francisco 31 sierpnia. Według doniesień z Shangai, 500 piratów chińskich dopuściło się w prowincji Wnuchon strasznych okrucieństw. Kilkanaście wiosek spalonych, a ludność wymordowana. Piraci postanowili schwytać kilka wysoko postawionych osobistości i tym sposobem wymusić znaczny okup.

Z pod bieguna północnego.

Chrystjanja 31 sierpnia. *Dagbladet* pisze, że ekspedycja niemiecka przybyła z wycieczki swej do bieguna północnego na statku *Amely* do portu Chrystjanji. Niemieccy podróżnicy nie dotarli dalej od innych poprzednich wypraw. Na pokładzie są wszyscy zdrowi. Według wiadomości, jakie przywiózł kapitan statku, znajduje się lód w Morzu północnem już o 35 mil geogr. od Vardoe.

Orkan.

Paryż 31 sierpnia. Carnot podpisał dekret, przyznający mieszkańcom Martyniki miljon franków kredytu. Liczbę zabitych wskutek orkanu, podają urzędownie na 378 osób.

Katastrofa.

Kilonja 31 sierpnia. Duński parowiec pocztowy „Skirner", najechał w nocy na łódź rybacką. Z załogi nie uratowano nikogo.

Praga 31 sierpnia. *Hlas Naroda* przynosi wiadomość z Kutnej Hory o śmierci znanego czeskiego publicysty i powieściopisarza Józefa Brauna. Zmarły był jednym z najulubieńszych autorów czeskich.

Praga 31 sierpnia. *Narodnim Listom* piszą z Petersburga, że nowe prawa, dotyczące szpiegostwa, zostaną zastosowane przeciw wielu osobom z Prus, pracującym w Zakładach przemysłowych Łodzi.

Serajewo 31 sierpnia. W październiku będą utworzone dalsze cztery bośniacko-hercogowińskie kompanje piechoty, które będą przyłączone do egzystujących już czterech bataljonów.

Zagrzeb 31 sierpnia. *Narodne Novine* przynoszą wiadomość, według której w Macedonji panuje wzburzenie umysłów, z powodu religijnych nieporozumień pomiędzy Grekami a tamtejszą ludnością słowiańską.

Petersburg 31 sierpnia. Wywóz **chleba żytniego** jest dozwolony.

Petersburg 31 sierpnia. *Nowoje Wremia* pisze, że wcielenie Bosnji i Hercogowiny do Austrji, jest niemożliwem, ponieważ Rosja odmówi swej aprobaty.

Petersburg 31 sierpnia. Minister finansów, Wyszniegradzki, wyjeżdża w tych dniach do środkowych gubernij, w celu poratowania zdrowia.

Rzym 31 sierpnia. Stan zdrowia Papieża znakomity. W listopadzie oczekują tu pielgrzymki z Francji. W czasie pobytu tychże pielgrzymów otrzyma kardynał Rotelli kapelusz kardynalski a kardynałami mają być mianowani msgr. Ruffo Scilla i msgr. Sepiacci.

Kopenhaga 31 sierpnia. Jutro przyjeżdża król Oskar szwedzki do Fredensburga z wizytą i zaraz wraca z powrotem. Król duński i jego goście przyjęli zaproszenie na polowanie na zające na wyspie Möen.

Sofja 31 sierpnia. Agence Balcanicque oświadcza, że doniesienie dzienników, jakoby w pewnym domu znaleziono skrzynie z dynamitem i rewolwerami, są zupełnie bezpodstawne. Tyczy się to również znalezienia w Burgas proklamacyj i broni.

Białogród 31 sierpnia. Wuicza zastępuje w czynnościach prezes ministrów, Pasicz.

Lizbona 31 sierpnia. *Novidades* donoszą, że zaraz po powrocie króla z Rocio zwołaną została rada ministrów. Narady trwały 5 godzin bez przerwy, a przedmiotem ich miała być polityka zewnętrzna Portugalji i stanowisko, jakie rząd zajmie wobec przymierza Francji z Rosją.

DROBNE OGŁOSZENIA.

Od wyrazu zwykłym drukiem po 2 cnt., tłustym drukiem po 5 cnt — Minimum ceny ogłoszenia 25 cnt.

Nauka i wychowanie.

Lekcje języka niemieckiego, oraz konwersacji udziela pedagog z kilkoletnią praktyką. Adr. w Administracji „Kurjera Polskiego". 231(49-?)

Ukończony gimnazjasta (z maturą) przygotowuje do egzaminów wstępnych i poprawczych. W miejscu lub na prowincji. Wiadomość w Administracji „Kurjera Polskiego". 328(5-5)

Języka niemieckiego udziela nauczyciel fachowy. Przyjąłby lekcje w seminarjum żeńskiem lub szkole wydziałowej. Wiadomość w **Drukarni W-go Anczyca, Kanonna 9.** (3-5)

Posady i prace.

Guwerner mogący się wykazać chlubnemi świadectwami z kilkoletniej praktyki w domach szlacheckich, poszukuje miejsca. Łaskawe zgłoszenia pod adresem **E. S. Żywiec dworzec.** 377(2-2)

Chłopiec potrzebny jest od 1 września, w wieku od lat 14 do 16, uczciwych rodziców, **umiejący czytać i pisać.** Wiadomość w Administracji „Kurjera Polskiego", ul. Szewska l. 7.

Francuzka, **Paryżanka** z dobrym akcentem, poszukuje miejsca do konwersacji lub też do nauki języka francuzkiego. Bliższa wiadomość pod adr.: Kraków, ul. Łobzowska l. 2, parter. 340(33-?)

Młody pomocnik z handlu korzennego, win i delikatesów, poszukuje posady od 1-go października. Łaskawe oferty pod adr.: R. Z. post rest. Kraków. 370(6-?)

Doniesienia rozmaite

Wyżeł młody, szlachetnej rasy, do sprzedania. Wiadomość w Kasie Oszczędności miasta Krakowa I piętro, u woźnego **Mateusza.** 3 8(16-?)

„Warszawa" Grottgera do nabycia **w księgarni** Gebethnera i Spółki. 293 (9-?)

Studenci szkół niższych, mogą dostać wygodne pomieszkanie wraz z wiktem i obsługą, przy placu Szczepańskim, Nr. 9. Wiadomość w Kawiarni. 376(2-?)

Dwóch uczni do lat najwyżej 14 tu, znajdą przyzwoite pomieszczenie. Ul. Retoryka 9, I. piętro. 375(2-6)

Niemka życzy sobie udzielać lekcyj za przystępną cenę. Bliższa wiadomość ul. Gołębia Nr. 14, II. piętro. Od godziny 11 do 12 i od 3 do 4 popołudniu można zastać. 374(2-4)

Dom parterowy, murowany, tynkiem kryty, z oficyną i ogródkiem z wolnej ręki do sprzedania. W Podgórzu ulica Kalwaryjska Nr. 317.

Domowy zdrowy wikt można mieć przy ul. Sławkowskiej l. 8, II. piętro. Warunki bardzo przystępne.

Studenci znajdą troskliwą opiekę i wikt zdrowy na ul. Jasnej Nr.12, parter w podwórzu. 367(4-4)

Studenci mogą znaleźć troskliwą rodzicielską opiekę, wygodną stancję i zdrowy wikt, przy ul. Sławkowskiej l. 8. II piętro. Lekcje na żądanie mogą pobierać w domu. Warunki bardzo przystępne. 356(17-?)

Studentów szkół średnich, przyjmuje się, tak jak w latach poprzednich, na stancję. Opieka troskliwa, fortepian w domu, język francuzki na żądanie. Wielopole l. 10, I. p. 320(54-?)

Lokale.

Dwa pokoje od frontu, z oddzielnym wchodem, z usługą lub bez niej, do wynajęcia od 1 września, pod przystępnemi warunkami. Rynek Nr. 15, III. p. 372(-?)

Pokój duży, frontowy, na pierwszem piętrze, ładnie umeblowany, zaraz do wynajęcia, ul. Garbarska 12. 371(4-?)

Ogłoszenie licytacji.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa ogłasza niniejszem licytację na wykonanie budowy dwóch baraków szkolnych drewnianych, za sumę ryczałtową.

W tym celu należy złożyć w Urzędzie budowniczym miejskim w dniu 5 września 1891 r. do godziny 12 tej w południe, deklaracje ostemplowane i opieczętowane z poświadczeniem na kopertach, że przepisane wadjum zostało w Kasie miejskiej złożone.

Plany, opis robót, warunki ogólne i szczegółowe dotyczące wykonania budowy oraz wzór deklaracji, są do przejrzenia w Urzędzie budowniczym miejskim w godzinach urzędowych.

Kraków, dnia 27 sierpnia 1891 r.

Friedlein m. p.
I. Wiceprezydent miasta.

1633 3-3)

JAN Mattus KORDECKI

Kraków,
ulica św. Anny, (hotel Victorja).
NAJWIĘKSZY WYBÓR! FORTEPIANÓW i PIANIN
używanych i nowych.
Na fortepiany wyżej **300** złr. gwarancja 15 letnia. **Każdy nowy instrument może być w miesiącu bez strat (wyłączając dostawy) wymieniony.**
Ceny bezkonkurencyjne. 2361 45-?)
Przy odpowiedniej gwarancji sprzedaż na raty.

Wielka Praska Loterja

Przedostatni miesiąc

Główna wygrana

100.000 złr.

50.000 złr.

1610(3-?)

LOSY po 1 złr. dostać można **w Krakowie** u pp. **Józef Altstädtler, Stanisław Feintuch, A. L. Hochwald, A. Mendelsburg, A. Eibenschitz, I. Grajower, A. Holzer, Z. Gleitzmann.**

Kurs pieniędzy i papierów publicznych.

Kraków 30 sierpnia.

	płacą		żądają	
Waluty.				
Ruble rosyjskie papierowe za 100	118	50	120	50
Marki niemieckie	57	50	58	20
20-to frankówka ważna	9	30	9	4'
Rubel srebrny obrączkowy	1	33	1	43
Obligi. Za 100 fl. wart. im. oprócz kuponu bież.				
Wspólna państwowa renta papierowa	90	—	91	—
Galicyjskie obligacje indemnizacyjne	103	50	105	—
4% galicyjskie Obligacje propinacyjne 26-letnie	91	75	92	50
6% galicyjska pożyczka krajowa	103	50	105	—
5½% „ „ „	98	—	99	25
4% Obligacje komun. galic. Banku krajowego	101	—	101	75
4% Listy likwid. Królestwa Polskiego za 100 r. im. wart. oprócz kuponu bież. w rublach i kop.	97	—	98	50
Listy zastawne i dłużne. Za 100 fl. im. wart. oprócz kuponu bieżącego.				
4½% Listy zast. gal. Banku krajowego	98	25	99	—
4% „ „ „ Tow. kr. ziem. we Lw. nieokr.	97	—	98	—
4% „ „ „ „ „ „ „ 41 let.	95	—	96	—
4% „ „ „ „ „ „ „ 56 let.	94	50	95	50
4½% „ „ „ „ „ „ „ 52 let.	99		100	—
5% Listy zast. gal. Banku hipot. we Lw. prem.	108	50	109	10
5% „ „ „ „ „ „ niep.	100	50	101	20
4½% „ „ „ „ „ „	98	40	99	—
6% Listy zast. Zakł. kred. ziem. w Krak. 36 let.	100	—	101	—
6% Listy dłużne Zakładu kredytowego włościańskiego we Lwowie *w likwid.*	59	—	62	—
5% Listy dłużne Zakładu kredytowego włościańskiego we Lwowie *w likwid.*	52	—	54	—
5% Listy zastawne Tow. kredytowego ziemskiego Królestwa Polskiego z r. 1869 Lit. A za 100 rub. im. w. oprócz kuponu bież. w rub. i kop.	99	—	100	50
Akcje kolejowe i bankowe prócz kuponu bieżącego.				
Kolei Karola Ludwika po 210 złr	207	—	210	—
„ Lwowsko-Czerniowieckiej „ 200 „	234	—	238	—
Galicyjskiego Banku hip. we Lwowie „ 200 „	302	—	305	—
Banku galic. dla handlu i przemysłu w Krakowie „ 200 „	—	—	—	—
Losy.				
Miasta Krakowa	22	—	23	—
„ Stanisławowa	27	50	29	05
Towarzystwa austrjackiego czerwonego Krzyża	17	50	18	—
„ węgierskiego „ „	11	80	12	50
„ włoskiego „ „	12	50	13	40
Bazylika Buda-Pesztu	6	70	7	30

KALENDARZ

asekuracyjno - ekonomiczny na rok 1892.

opuści wkrótce prasę i zawierać będzie:

obfity dział informacyjny, dotyczący asekuracyj od ognia, gradu i życia; szczegóły dotyczące krajowych instytucyj: handlowych, asekuracyjnych, zaliczkowych i przemysłowych.

Zamówienia do działu ogłoszeń przyjmuje Redakcja, Lwów, ulica Teatralna L. 5, telefon Nr. 356. 1617(1-6)

FRANCISZEK LUDWIG

Kraków, Rynek główny l. 17.

Wielki skład skór

dla Szewców, Rymarzy i Tapicerów. Ceny umiarkowane. Skład pasów do maszyn. Zlecenia zamiejscowe wykonuje się odwrotną pocztą. Opakowanie gratis. 1646(1-?)

Kornelja Rojek

akuszerka egzaminowana
w Podgórzu,
ulica Targowa, Nr. 86, I. piętro,
dom pana Pika,
przyjmuje panie na czas choroby pod dyskrecją, ręcząc za wygody i najstaranniejszą opiekę. 1649(1-3)

Panna Rougnand

rozpoczyna swoje kursa lekcyj języka francuzkiego od 9 września b. r. Ulica Franciszkańska l. 7. I. piętro, u pani Woronieckiej. 1650(1-3)

Edmund Ryger

udziela 1637(2-12)
lekcyj deklamacyi, pierwszych zasad sztuki aktorskiej i przyjmuje reżyserję teatrów amatorskich.
Bliższa wiadomość **w kasie Teatru krakows.**

3 lub 4 pokoje,

kuchnia, przedpokój, etc., na żądanie wraz z ogrodem tanio do najęcia w Dębnikach, tuż za mostem zwierzynieckim. Bliższą wiadomość zasięgnąć można **w handlu Knorecka, Florjańska, 23.** 1643(2-?)

Mieszkanie

parterowe, z dwoma wchodami, składające się z 3 lub 5 pokoi, przedpokoju i kuchni wraz z ogrodem, do wynajęcia od 1 października, przy **ulicy Lubicz l. 27.** 1629(2-?)

Dom 3 piętrowy

przynoszący 7% czystego dochodu rocznego, jest pod bardzo korzystnemi warunkami do sprzedania. Bliższa wiadomość u p **A. Scherera ul. Szpitalna l. 6.** 1268(2-3)

Dobry interes!

Dnia 31 sierpnia b. r. odbędzie się o godzinie 9 rano przy ul. Brackiej l. 9, **licytacja win węgierskich i austrjackich,** oraz sprzedanie będzie całkowite urządzenie piwniczne i sklepowe. 1629(2-2)

2 uczniów

niższych klas szkół średnich, przyjmie nauczyciel szkół publicznych na stancję. Pomoc naukowa, konwersacja niemiecka, tudzież lekcje muzyki, języka francuzkiego i stenografji w domu na żądanie. Przygotowuje również uczniów chcących wstąpić do szkoły rolniczej. Wiadomość **w Drukarni W-go Anczyca, Kanonna 9.** 1415(-5)

!!Dobry interes!!

kamienica 2 piętrowa,

19 okien frontu, w miejscu bardzo ruchliwem, zdrowem, pod bardzo przystępnemi warunkami do sprzedania. Bliższą wiadomość udzieli przez grzeczność **Wny Szatkowski w „Kurjerze Polskim, między godz. 3—5.**

Chcę kupić!

Mały, używany **bilard** wraz z bilami i kijami w dobrym stanie. Wiadomość **ul. Pijarska Nr. 11, Mieczarnia.** 1627(2-?)

Włodzimierz C. Angelus

1301 (dawniej F. Bruno Hahn) (2-2)
Kraków, Grodzka l. 2,
znowu otrzymał świeży transport
Parasolki, torby podróżne, koszule, krawaty, pończochy czarne od 25 cnt., pończoszki dziecinne, skarpetki, szelki. Gry ogrodowe, huśtawki, trapezy i pierścienie. Czapeczki, kaftaniczki i podbródki szydełkowe dla dzieci.

W realnościach pod l. 2 i 4 **w ul. Siemiradzkiego** są większe i mniejsze

pomieszkania

zaraz do wynajęcia. Bliższa wiadomość **na miejscu u stróża.** 625(2-2)

Księgarnia G. Gebethnera i Spółki

w Krakowie

poleca

Anczyc Wł. L. Krótki rys dziejów narodu polskiego, dla niższych zakładów naukowych treściwie ułożony, wydanie 9. **80 cnt.**, w ozdob. oprawie **złr. 1.20.**

Sem Antoni. Jak mówić po polsku, czyli gramatyka polska w zarysie popularnym. **2 złr. 10 cnt.**

Blackie Stuart John. O wychowaniu samego siebie, z 23 go wydania oryginału przełożył J. K. Potocki. **70 cnt**

Bobrzyński M. Dzieje Polski w zarysie trzecie zwiększone wydanie, z 2 mapami Polski, 2 tomy. **6 złr.**

Breza Ad. Literatura polska, zeszytów 2 po **14 cnt.** (Całość obejmie około 3 zeszytów).

Dygasiński Adolf. Jak się uczyć i jak uczyć innych. **1 złr. 40 cnt.**
— Wskazówki do ćwiczeń stylistycznych polskich. **85 cnt.**

Korotyński Wł. Jak pisać po polsku czyli stylistyka języka polsk. **1 złr. 30 cnt.**

Korzon Tadeusz. Historja starożytna, wyłożona sposobem elementarnym, z dołączeniem 3 map, planu, tablicy synchronistycznej i 10 drzeworytami, wydanie drugie. **2 złr. 10 cnt.**
— Historja wieków średnich, wyłożona sposobem elementarnym, z mapkami kolorowanemi, 46 rysunk. i tablicami genealog. **3 złr. 40 cnt.**
— Historja nowożytna, z 64 rysunkami w tekscie, mapą historyczną i tablicami genealogicznemi. Część I. do 1648 r. **4 złr. 20 cnt.**

Lobe J. C. Katechizm muzyki, z niemieckiego przełożył Jan Kleczyński, wyd. 2. **1 złr. 5 cnt.**, w ozd. opr. **złr. 1.40.**

Maszyński Piotr. „Lutnia", pierwszy wybór kwartetów męzkich, obejmujących w 3 zeszytach 160 pieśni polskich celniejszych autorów **4 złr. 20 cnt.** Każdy zeszyt oddzielnie po **1 złr. 40 cnt.**

Nicolay Ferdynand. Dzieci źle wychowane, opracował Edward Lubowski. **złr. 2.10.**

Perez Bernard Psychologja dziecka. I. Trzy pierwsze lata życia dziecka, przekład M. Dzierżanowskiej. **1 złr. 40 ct.**

Portius K. J. S. Przewodnik gry szachowej, z niemieckiego przełożył St. Tomaszewski, wydanie drugie przejrzane poprawione i uzupełnione. **1 złr. 40 cnt.**

Scherr Jan dr. Historja literatury powszechnej, w osobnych przypiskach uzupełniona i w dziale literatur słowiańskich znacznie pomnożona przez Br. Zawadzkiego, 2 tomy. **8 złr. 40 cnt.**

Spasowicz Wł. Dzieje literatury polskiej, wydanie 3-cie, przejrzał i uzupełnił A. G. Bem. **2 złr. 80 cnt.**

Wrześniowski August prof. Zasady zoologji, z 499 rysunkami w tekscie i 1 tablicą chromolitograf. **3 złr. 40 cnt.**

Znatowicz Bronisław. Zasady chemii ogólnej, z drzeworytami w tekscie. **2 złr. 80 cnt.** 1623(2-3)

Rodzina obywatelska

przyjmuje

Studentów

i zapewnia im rodzicielską opiekę, zdrowy i dostatni wikt, oraz pomoc naukową domową. **Ulica Karmelicka Nr. 17, I. piętro.** 1602(6-?)

Sarnina

codziennie świeża, kuropatwy, przepiórki i bekasy, żywe raki oraz **winogrona** i wszelkie owoce, poleca:

KAROL KNORECK
handel kolonjalny, WIN i DELIKATESÓW
w Krakowie Florjańska 23.

Zakupuje oraz każdą ilość łownej zwierzyny, żywych raków i jaj pantarczych. 1597(9-9)

Spiewnik szkolny

złożony z 2ch części, zawierający w 1-ej części najwięcej używane **PIEŚNI KOŚCIELNE KATOLICKIE** z organem, w 2-ej części jedno, dwu i trzygłosowe piosnki świeckie rozłożone na 4 klasy w 6-cio oddziałowych szkołach ludowych, o wyborowych melodjach narodowych, zastósowanych do tekstu zawartego w książkach polskich do czytania, oraz okolicznościowe kantaty i powinszowania, jest do nabycia u autora i wydawcy **MARJANA RUDNICKIEGO**, nauczyciela I l. szkoły posp. w Krakowie, ul. Florjańska l. 39, III p. Cena egzemplarza (obu części), wynosi 90 cnt., bez przesyłki pocztowej, z przesyłką 1 złr., rekomandowana przesyłka pod opaską 1 złr. 10 cnt., Nabywającym za gotówkę, naraz 30 par śpiewnika mego dla dziatwy szkolnej, ustępuje znacznie taniej za poprzedniem porozumieniem
(4-5)

Obszerny lokal

na sklep z przynależną trafiką oraz ze stajnią zajezdną na 20 koni, do wydzierżawienia zaraz, przy Półwsiu Zwierzynieckiem.
Bliższa wiadomość w handlu **Jana Miki w Krakowie.** 1615(-6)

MAGAZYN DORA

przy ul. Florjańskiej l. 45.
przyjmuje 1529(15-20)
wszelkie obstalunki w zakres krawieczyzny damskiej wchodzące i wykonywa takowe **po cenach umiarkowanych.**

Bona niemka

z krawieczyzną, otrzyma posadę w domu obywatelskim. Bliższa wiadomość w Admininistracji **„Kurjera Polskiego".** 1587(1-?)

Skład materjałów budowlanych i fabryka wyrobów betonowych i płyt cementowych

R. Silberbacha w Krakowie

róg ul. Sławkowskiej i św. Tomasza Nr. 10 naprzeciw Grand Hotelu.

poleca:

Portland cement opolski marki F. W Grudmann, szczakowicki, witkowicki i podgórski marki Liban, wapno hydrauliczne z Perlmoos i Kufstein, gips murarski i rzeźbiarski, cegłę i glinkę ogniotrwałą, rury i posadzki steingutowe z fabryki JE. księcia Lichtensteina, łupek angielski, francuzki i śląski, papę dachową ogniotrwałą, płyty izolacyjne, smołę gazową, oraz wszelkie materjały w zakres budownictwa wchodzące.

Wykonywuje również pokrycia dachowe łupkiem śląskim angielskim, dachówką żłobioną i zwyczajną, papą czyli tekturą ogniotrwałą. 140 (25-2?)

Gdy mi potrzeba inserować

1423(73-?)
w dziennikach lwowskich i innych krajowych jako też **w zagranicznych,** to zalatwiam **to zawsze najtaniej przez**

Centr. Biuro Ogłoszeń

Lwów, Kopernika 11.

Wystawa Obrazów

w Sukiennicach
oświetlona 1539(14-?)

Elektrycznie

od 8-mej do 10-tej wieczorem
3 razy w tygodniu
we środy, piątki i niedziele.
Wstęp **30** centów.
W piątki członkowie Towarzystwa płacą 10 centów.

MARJAN RUDNICKI

( ) **nauczyciel muzyki**
udziela lekcyj fortepjanu
po przystępnej cenie
ulica Florjańska l. 39, II. p.

Odwaniacz

czyli płyn desinfekcyjny,

środek służący do natychmiastowego usunięcia wszelkiej woni cuchnącej, a zarazem do desinfekcyj lokali zatrutych zarodkami chorób zaraźliwych, jakoto: tyfus, dyfterja, biegunka itd

Sposób użycia: Ścieki, wychodki, naczynia, lub stajnie, polewa się tym płynem; chcąc desinfekcją przeprowadzić w zamkniętych lokalach, należy ten płyn rozpryskać zapomocą kropidła.

Bieliznę, obrazy lub meble należy zmyć tym płynem.

Cena butelki litrowej **13** cnt.

Wyrób i skład w aptece **Konstantego Wiszniewskiego w Krakowie,** do nabycia również w innych aptekach.

NA SEZON WIOSENNY i LETNI.

Pracownia kapeluszy

oraz

MAGAZYN MÓD
Marji Popowicz-Englisch
W KRAKOWIE,
Plac Marjacki, 3,
poleca wielki wybór
KAPELUSZY JESIENNYCH I ZIMOWYCH
modele wiedeńskie.
Przyjmuje również kapelusze do przerabiania i odświeżania.
Ceny umiarkowane.

F. CEMBRONOWICZ

majster szewski,
w Krakowie, ul. św. Tomasza l. 21, filja ul. Florjańska l. 15,
poleca obuwie damskie od **3** złr. **25** cnt., męzkie od **4** złr. **25** cnt. i wyżej, dziecinne z najlepszego materjału. Reperacja tania obuwia i kaloszy. 1576(8-12)

Uwaga. Gilzy nieklejone nie pękają przy robieniu papierosów.

Handel galanteryjny, oraz skład przyborów do podróży i artykułów do pisania

S. WIERUSZ-NIEMOJOWSKIEGO

Kraków, Sukiennice l. 26

Poleca **tutki (gilzy), nieklejone, własnego wyrobu niezrównanej dobroci.**

100 sztuk od 12 centów

Zlecenia zamiejscowe — odwrotnie. Opakowanie gratis. Przy odbiorze 5000 koszt. transportu ponosi fabryka. 1551(7-?)

„ANANAS"

najpopularniejszy kalendarz humorystyczny,
drukowany w **10 000** egzemplarzy,
wyjdzie z druku dnia pierwszego października,
nakładem i pod redakcją
1649 1-?) **K. BARTOSZEWICZA.**

„Ananas" wyjdzie w znacznie upiększonej szacie, ozdobiony licznemi illustracjami najznakomitszych rysowników humorystycznych. Wszystkie prawie rysunki wykonane będą w znakomitym zakładzie fototypijnym Husnika w Pradze.

Ogłoszenia do „Ananasa" przyjmuje księgarnia *K. Bartoszewicza (Kraków, ul. Szewska 15)*, po cenach następujących:
Za całą stronę 18 złr. — Za pół strony 10 złr. — Za ćwierć strony 6 złr. — Za $^1/_8$ strony 3 złr. 50 cnt.

Ogłoszenia przyjmuje się tylko do dnia 15 września.

Zwraca się uwagę, iż żaden z kalendarzy krakowskich i galicyjskich, nie rozchodzi się w takiej ilości jak „Ananas".

J. A. RUDOLF W KRAKOWIE,

róg ulicy Grodzkiej i Poselskiej.

Skład płócien i bielizny stołowej

oraz

szwalnia bielizny gotowej

Poleca dla panów:
Wszelką **bieliznę** męzką z najlepszych materjałów zrobioną, po cenach najprzystępniejszych. **Koszule** po 1·50, 1·80, 2·—, 2·25, 2·50, i wyżej, **skarpetki, krawatki, chustki, rękawiczki** zimowe i t. p.
Przy większym zakupnie rabat. 1047(45-?)

W miejscu pierwsze w Krakowie łazienki i łaźnia parowa.
Najzdrowsze położenie z miejscowych hoteli.

HOTEL PIERWSZORZĘDNY,
świeżo odnowiony.
Komfort. Czystość. Usługa szybka.
Ceny bardzo przystępne.
Pokój od **50** ct. do **2** złr. **50** cnt. dziennie!
Publiczność tylko doborowa.

HOTEL KRAKOWSKI

ul. Podwale l. 87 (przy plantacjach).

Pierwszorzędna
Restauracja
z największym komfortem urządzona wraz z dużą salą z widokiem na planty. Od 1 paźdz. mieszkania na dłuższy czas wynajęte oddaje się pod bardzo korzystnemi warunkami.
Sala może być odstąpiona na bale, wieczorki i pikniki.

KSIĘGARNIA

skład i wypożyczalnia nut muzycznych
oraz 1 7 7( )
ekspedycja pism perjodycznych

S. A. Krzyżanowski w Krakowie

poleca

Książki szkolne

Mapy, Atlasy i Globusy.

NAKŁADEM KSIĘGARNI

Spółki Wydawn. Polskiej w Krakowie

wyszła z druku rozprawa p. t.:

Reformy Społeczne i Polityczne

KONSTYTUCJI 3 MAJA

przez

O. BALZERA,
Profesora Uniwersytetu Lwowskiego.
Cena 1 złr. 1440

Skład fortepianów B. GABRYELSKIEJ. Kraków, Rynek, Krzysztofory.

Wydawca i redaktor naczelny: Dr. Józef Orłowski. Druk. Wł. L. Anczyca i Spółki, pod zarz. Jana Gadowskiego. Odpowiedzialny za Redakcję: Franciszek Głowacki.